

JAVNI ZAVOD MLADI ZMAJI
CENTER ZA KAKOVOSTNO
PREŽIVLJANJE PROSTEGA
ČASA MLADIH

Resljeva 18
1000 Ljubljana
T: 01 306 40 64
F: 01 306 40 67
info@mladizmaji.si
www.mladizmaji.si

Datum: 16.3.2018

Poročilo s Posveta o dostopnosti alkohola na večernih mladinskih dogodkih

Projektna skupina Basement, ki deluje v sklopu Mladinskega centra Črnuče in mladim omogoča pridobivanje izkušenj na področju organizacije glasbenih dogodkov, se je znašla pred dilemo pri organizaciji večernih koncertov in drugih kulturnih dogodkov in z njimi povezano ponudbo alkoholnih pijač. Javni zavod Mladi zmaji se je tako znašel pred vprašanjem in izzivom vzpostavitve stališča oziroma politike do ponudbe alkoholnih pijač.

Zato smo 1. 3. 2018 v Četrtnem mladinskem centru Črnuče organizirali posvet, na katerem so se zbrali predstavniki projektne skupine Basement, mladinskih in drugih nevladnih organizacij, mladi (18+), organizatorji dogodkov in odločevalci s katerimi smo preverjali mnenja, pogoje ter načine na katere lahko alkoholne pijače (ne)uvrščamo v ponudbo kulturnih dogodkov. Z nami so bili Inštitut za mladinsko participacijo, zdravje in trajnostni razvoj, Mladinski center Kotlovnica, projektna skupina TropTNT (tveganje na tehtnici) Fakultete za socialno delo, Mladinska postaja Moste, Zavod Bob, Društvo Projekt Človek, Mladinski center Litija, Zavod Zvezde so blizu, Mladinski center ULCA, Alcohol Policy Youth Network, Združenje DrogArt, Mladinska mreža MaMa in Mladi zmaji. Na posvetu je sodelovalo 30 udeležencev.

Pri prvem poizvedovanju stališča do prisotnosti alkohola, po katerem smo udeležence spraševali preko spletne prijavnice na posvet, se je 12% udeležencev opredelilo proti, 31% pa za ponudbo alkohola na dogodkih. Največ, 46% je bilo neodločenih. 12% se jih je vzdržalo odgovora.

Posvet je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu, ki je bil namenjen **predstavitvi izhodišč, primerov, praks in stališč o ponudbi alkohola na kulturnih dogodkih za mlade s strani dveh organizacij**, smo prisluhnili dvema govornikoma.

Jan Pelosa iz Inštituta za mladinsko participacijo, zdravje in trajnostni razvoj, ki deluje na področju ozaveščanja o posledicah porabe alkohola med mladimi in širšo populacijo, ter spodbujanju zagovorništva za bolj celostno alkoholno politiko na državnem in mednarodnem nivoju.

Glavno sporočilo je bilo, da alkohol škoduje tebi, drugim in družbi, saj je tvegana in in škodljiva raba alkohola vzrok za več kot 200 bolezni in poškodb, od tega vsaj 7 vrst raka. Prekomerno uživanje alkohola pa je še posebej prisotno med mladimi.

Odgovornost in vlogo mladinskih organizacij vidi v sprejemanju internih pravilnikov za omejevanje in preprečevanje ponudbe in prisotnosti alkohola pri aktivnostih organizacije, v ozaveščanju in učinkovitih preventivnih aktivnostih, ki bodo dosegle mlade, mladinske organizacije in medije ter v vključevanju mladih in civilne družbe v strukturiran dialog o prihodnosti alkoholne politike. Kot najučinkovitejše ukrepe alkoholne politike vidi predvsem

davek na alkohol in nadzor cen, nadzor fizične dostopnosti z omejitvami (kdaj, kdo in kje lahko kupi alkohol) in v nadzoru oglaševanja alkohola in drugih oblik marketinga.

Rok Kosec iz Mladinskega centra Kotlovnica, mladinski delavec, ki že vrsto let organizira dogodke in koncerte na katerih je prisoten alkohol.

Njegovo izhodišče je bilo, da mladinski centri nudijo pogoje za razvoj ustvarjalnih in kritičnih mladih posameznikov.

Poudaril je, da je razlika med barom in mladinskim centrom, saj je v mladinskih centrih poudarek na vsebini aktivnosti pred pitjem. Točilni pult vidi le kot dodatek in ne glavno atrakcijo večera, dogodke na katerih ponujajo pijače, organizirajo le nekajkrat na leto. Za delovanje točilnega pulta, kjer se lahko kupi tudi alkohol, so se odločili, ker je to eden izmed elementov socializacije in ga vidijo kot protiutež barom, kjer je poudarek na pitju. Tako tudi preprečujejo vnos pijač s strani obiskovalcev, hkrati pa jim omogoča nadzor nad količino popitega alkohola pri obiskovalcih ter omogoča pitje v kontroliranem okolju. Rešitev vidijo tudi v omejevanju odpiralnega časa šanka na način, da je odprt le v času trajanja kulturnega dogodka.

Problematico rabe alkohola in na splošno zasvojenosti pa podprejo s preventivnimi programi, predavanji in delavnicami.

V drugem delu posveta smo nadaljevali z **delom v skupinah, v katerih smo razmišljali o taktikah pri organizaciji dogodkov za zmanjševanje tveganja neželenih posledic uživanja alkohola**. Proces je vodila projektna skupina TropTNT (Tveganje na tehtnici) Fakultete za socialno delo. Skupine so razmišljale o različnih nevarnostih, grožnjah in dobičkih/prednostih, tako na dogodkih kjer je prisoten alkohol, kot tudi na dogodkih, kjer ni možno kupiti alkohola in iskale taktike, ki bi jih preprečile oziroma omilile.

Dogodek na katerem obiskovalci lahko kupijo alkohol - udeleženci so prepoznali:

Grožnje in nevarnosti:

Že sama prisotnost alkohola; vstop alkoholiziranih; prekomerno pitje in opijanje mladoletnikov; pretep z varnostnikom; večje možnosti konfliktov in nasilja; možnosti zastrupitve z alkoholom; vožnja pod vplivom alkohola; težave z inšpekcijo v primeru kršitve zakona; problemi - nezaupanje staršev; slab sloves organizacije; neodobravanje financerjev; nevarnost slabega nadzora; poškodbe npr. padci, bruhanje ter uživanje drugih substanc.

Kot dobičke oz. prednosti pa so prepoznali:

Bolj sproščena publika; večji obisk; mladi spoznajo prostor in program; druženje; varno nadzorovano okolje; manj lidl-vodkarjev; pridobivanje izkušenj in promocija benda; promocija uživanja lahkih alkoholnih pijač (ne žganih); finančni priliv.

Da bi preprečili oziroma omilili grožnje in nevarnosti so predlagali naslednje taktike:

Izurjen varnostnik pred vhodom; nadzor vnosa alkoholnih pijač; terensko delo; informiranje o zmanjševanju škode; žigi ali zapestnice za prepoznavanje mladoletnih; omejitev vstopa na mlade 18+; preverjanje osebne izkaznice; ogrevana kadilnica, da mladi ne odhajajo ven kjer lahko pijejo lastno pijačo oz. enkratni vstop; varna trezna oseba (mladinski delavec); kazni za kršitev pravil; plastični kozarci (točeno pivo); omejitev pri nakupu (npr. 2 pivi); alkoholne pijače so dražje; brez promoviranja alkoholnih pijač; brezplačna voda; omejevanje šanka (čas odprtosti); prisotnost preventivnih društev in ozaveščanje o posledicah pitja alkoholnih pijač.

Dogodek na katerem obiskovalci ne morejo kupiti alkohola: udeleženci so prepoznali:

Grožnje in nevarnosti:

Vnos alkoholnih pijač; vstop alkoholiziranih oseb; manj zanimanja; manj obiska; zadrževanje, pitje pred mladinskim centrom; obiskovalci niso sproščeni; prepoved vstopa nastopajočim zaradi vnosa lastne pijače; odpoved koncerta; konflikti z varnostnikom zaradi prepovedi; ni medsebojnih stikov; predhodni odhod obiskovalcev; manj finančnega priliva in uživanje drugih substanc.

Kot dobičke oz. prednosti pa so prepoznali:

Organizacija ne nosi odgovornosti; fokus in edini razlog je program (bend); prihod pristnih fenov; promocija zdravega življenja; nova poznanstva, ki se jih spomniš; ni nevarnosti zastrupitve; manj možnosti nasilja; manj smeti in posledično čiščenja; večja podpora in zaupanje staršev, da mladi ne bodo zaplavali v slabo družbo.

Da bi preprečili oziroma omilili grožnje in nevarnosti so predlagali naslednje taktike:

Izurjen varnostnik pred vhodom; nadzor vnosa alkoholnih pijač; kamere; dodatni program za publiko npr. pogovori, druženje z bendom, ponudba prigrizkov; več košev za smeti v okolici; jasni dogovori med organizatorji/bendom/sodelujočimi; terensko delo; informiranje o zmanjševanju škode; obhodi organizatorjev; mladinskega delavca, testiranje: napihaš 0,0 – dobiš vstopnino nazaj oz. brezplačno karto za naslednji koncert, ozaveščanje glede nevarnosti alkohola, ogrevano kadilnico, da mladi ne odhajajo ven, kjer lahko pijejo lastno pijačo oz. enkratni vstop.

Po poročanju skupin smo prišli do zaključkov:

- problematiko alkohola je potrebno še naprej odpirati in celostno nagovoriti.
- potrebno je oblikovati alkoholno politiko,
- izhajati iz mnenj in potreb mladih
- upoštevati kontekst lokalne okolice
- ponuditi dodatne preventivne vsebine, ki ozaveščajo problematiko.

Na koncu smo udeležence povprašali, če so tekom dneva spremenili svoje mnenje oz. zavzeli stališče. Mnenja so ostala ista.

Pripravila:

Mateja Maver, koordinatorka Četrtnega mladinskega centra Črnuče